

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME KOMİSYONU USUL VE ESASLARI

Amaç

Bu usul ve esasların amacı, İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ölçme Değerlendirme Komisyonunun görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin çalışma esaslarını belirlemek, düzenli ve etkin çalışmasını sağlamaktır.

Kapsam

Bu usul ve esaslar; İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü bünyesindeki Ölçme Değerlendirme Komisyonunun kuruluş, görev, yetki ve çalışma esaslarını kapsar.

Tanımlar

Bu usul ve esaslarda geçen;

Fakülte: İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesini,

Dekan: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı,

Bölüm: Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bölüm Başkanı: Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde yer alan Hemşirelik Bölümü Başkanını,

Başkan: Hemşirelik Bölümü Ölçme Değerlendirme Komisyonu Başkanını ifade eder.

GİRİŞ

İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü tarafından hazırlanan “Ölçme Değerlendirme Kılavuzu” Hemşirelik Bölümü öğretim elemanlarına ölçme değerlendirme sürecinde rehberlik sağlayacaktır. Bu kılavuzda: ölçme değerlendirme sürecinde kullanılan mevzuat, sınavların nasıl hazırlanacağı, sınav kurallarının işleyişi, sınavların değerlendirilmesi ve sınav sonuçlarına ilişkin analiz ve raporlama sürecinin yürütülmesi yer almaktadır. Bu süreçteki tüm adımlar “Ölçme Değerlendirme Komisyonu” tarafından yürütülür. Ölçme Değerlendirme Komisyonu başkan, sekreter ve üyelerden oluşur. Komisyonunda kimlerin görev alacağı, Bölüm Kurulu tarafından belirlenir.

Ölçme Değerlendirme Komisyonunun Görev ve Sorumlulukları:

- Ölçme ve değerlendirme sürecinin takibini sağlamak,
- Öğretim programının etkinliğinin değerlendirilmesi ve gerekli iyileştirmelerin yapılması konusunda danışmanlık sağlamak,
- Ölçme ve değerlendirmeye ilgili sorunları ve olası çözümleri belirlemek,

- Sınav ve öğrenci değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasların takibini sağlamak,
- Nesnel ölçme ve değerlendirme yöntemlerini belirlemek ve öneri sunmak,
- Ölçme ve değerlendirme sürecinde elde edilen verileri değerlendirmek ve bölüm başkanına rapor olarak sunmak,
- Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin program amaçlarına ve öğrenme hedeflerine uygunluğunu değerlendirmek,
- Ölçme ve değerlendirmenin geliştirilmesi amacıyla öğretim elemanlarına bilgilendirme toplantıları ve bilimsel faaliyetler düzenlemek,
- Sınav öncesi soruların teknik yönden uygunluğunun incelenmesi ve rapor haline getirilmesi için gerekli çalışmaları yürütmek,
- Dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından hazırlanan sınav sonrası soru analiz sonuçlarını teslim almak,
- Sınav sonrası yapılan soru analizleri konusunda, dersin sorumlu öğretim elemanlarını bilgilendirerek soruların güncellenmesine yönelik öneriler sunmak,
- Her dönem en az iki defa toplanarak dönem değerlendirmesi yapmak.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME KOMİSYONU

Başkan

Prof. Dr. Tülay Yavan

Sekreterler

Araş. Gör. Ecem Özgül

Araş. Gör. Selcan Zeynep Ergöz Aksoy

Üyeler

Prof. Dr. Filiz Öğce Aktaş

Prof. Dr. Özgül Karayurt

Prof. Dr. Gülsüm Nihal Çürük

Dr. Öğr. Üyesi Bahise Aydın

Öğr. Gör. Dr. Ebru Dığrak

Öğr. Gör. Dr. Adile Savsar

Öğr. Gör. Dr. Emine Sezgünsay

Öğr. Gör. Dr. Nehir Demirel

Temsilci Öğrenciler

YÖNETMELİKLER VE YÖNERGELER

Sınavlarda İzmir Ekonomi Üniversitesi tarafından hazırlanan ve bölüm web sayfamızda yayımlanan “Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” (<https://www.ieu.edu.tr/tr/bylaws/type/read/id/72>),

Klinik uygulamalarda ise İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü tarafından hazırlanan ve bölüm web sayfamızda yayımlanan “Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Klinik/Alan Uygulamaları Yönergesi” (<https://www.ieu.edu.tr/tr/bylaws/type/read/id/96>) dikkate alınmaktadır.

Ölçme Aracı ve Hazırlanması

Ölçme araçları nesne veya özelliğin ölçümünde ölçücüye kolaylık sağlayan ve ölçümün duyarlılığını arttıran araçlardır. Ölçme aracının hazırlanmasında aşağıda sıralanan unsurlar önemlidir;

Güvenirlilik: Ölçüm sonuçlarının tesadüfi hatalardan arınmışlık seviyesidir. Ölçme aracı olan testlerin ve sınavların güvenirliliğini arttırmak için dikkat edilmesi gerekenler aşağıda verilmiştir;

- Soru sayısının ve tipinin öğrenim hedeflerini temsil edecek özellikte olması,
- Soruların tüm öğrenciler için aynı şeyi ifade etmesi ve anlaşılır olması,
- Sürenin bütün sorulara yanıt verilebilecek yeterlikte olması,
- Sınav sorularının objektif puanlanabilmesi,
- Puanlamanın açık ve net bir şekilde belirtilmesidir.

Geçerlilik: Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği ölçebilme derecesidir. Yapılan sınavın amacına göre öğrencinin ölçülmek istenen davranışlarının ölçülebilme derecesi o sınavın geçerliliğidir. Örneğin sınav sorularına derste öğrenilmemiş bilgilerle de yanıt verilebiliyorsa o sınav geçerli bir sınav değildir. Aynı şekilde sınavın geçerliğinin artırılabilmesi için derste öğrenilen tüm konuları kapsaması gerekir.

SORU TİPLERİ VE SORU HAZIRLAMA İLKELERİ

Çoktan Seçmeli Sorular

Bu testlerin başlıca özelliği soruyla birlikte öğrenciye doğru yanıtın ve doğru yanıt sanılabilecek terimlerin verilmiş olmasıdır.

Çoktan seçmeli soru hazırlamada dikkat edilecek noktalar:

- Sorular yapılandırılırken kapsam geçerliliği göz önüne alınmalıdır, ele alınmış her konudan, ağırlıkları ile orantılı, mümkün olduğunca çok soru sorulmalıdır,
- Bilginin anımsanmasından, kavranması, uygulanması, analiz-sentez gibi üst bilişsel etkinliklere doğru farklı düzeylerde hazırlanmalıdır,
- Soru kökü nispeten uzun, seçenekler olabildiğince kısa olmalıdır, bu yüzden gerekli bilgiler madde kökünde verilmelidir,
- Mümkünse tüm sorular beş seçenekli olmalıdır,
- Çeldiriciler iyi hazırlanmalı, bilen için yanıltmayacak, bilmeyen için yanıltıcı olacak şekilde seçilmelidir,
- Madde kökü yazımında gereksiz ayrıntılara yer verilmemelidir,
- Hepsi doğru seçeneği, sadece iki seçeneğin doğru olduğunu bilen bir öğrenci için diğer seçenekleri bilmesede doğruyu bulmasına neden olduğu için kullanılmamalıdır,
- Hepsi yanlış seçeneğinin işaretlenmesi beklenen bir soru çok özel bir nedenle sorulabildiği için genellikle işlemeyen seçenektir, o nedenle kullanılmamalıdır,
- Seçenekler uzunluk ve gramer bakımından benzer olmalıdır,
- Madde kökünde doğru seçeneğe ipucu olacak gramer, ifade, kelime kullanılmamalıdır,
- Seçeneklerde birbirinin zıddı ifadeler, eş anlamlı ifadeler gibi ipuçları olmamalıdır,
- Sınav bir bütün olarak değerlendirildiğinde bir soru diğer bir soruya ipucu olmamalıdır, örneğin bir sorunun kökündeki anlatım diğer bir sorunun yanıtlanmasına ipucu vermemelidir,
- Olumsuz soru köklerinin altı çizilerek belirgin hale getirilmelidir,
- Soruların puan değeri farklıysa açıklanmalıdır.

Açık Uçlu Sorular

Açık uçlu sorular geleneksel eğitim sisteminde sıkça başvurulan yöntemdir. Hazırlaması kısa sürede olmakla birlikte uygulama ve değerlendirmesi uzun sürer. Soruların puanlamasının nasıl yapılacağı ve değerlendirme ölçütü belirtilerek nesnel değerlendirme sağlanmalıdır.

Kısa Yanıtlı Sorular

Bu tip sorularda soruya tek bir kelime, bir sembol ya da bir rakam yazılarak yanıt verilir. Bir, iki kelimelik boşluk doldurma şeklinde de olabilir.

Kısa yanıtlı soruların hazırlanmasında dikkat edilecek noktalar:

- Her madde kesinlikle yanıtlanabilecek bir açıklıkla ifade edilmelidir. Birden çok yanıt olabilecek maddelerden kaçınılmalıdır,
- Her bir madde yalnızca tek bir bilgiyi sınımalıdır, aynı soru içinde birden fazla bilgi sınınamamalıdır,
- Kavram haritası, şekil, grafik, şema vb.'den faydalanılabilir. Bir şekil birden fazla madde için kullanılabilir,
- Boşluk doldurma sorularında cümle tamamen kitap ya da ders notlarından alınmamalıdır,
- Soru olarak verilen cümle geri kalan bölümünün ne ifade ettiği anlaşılacak şekilde bırakılmalıdır.

Doğru/Yanlış Soruları

Bazıları doğru bazıları da yanlış önermelerden oluşur.

Doğru/Yanlış sorularının hazırlanmasında dikkat edilecek noktalar:

- Her soru tek bir fikir üzerine kurulmalıdır, bu fikir bir kaynağa ya da bir otoriteye dayanıyorsa sorunun içinde belirtilmelidir,
- Sorular ifadeyi olumsuz yaparak sorulmamalı, olumsuz ifade kullanma zorunluluğu varsa olumsuzluk belirgin olmalıdır,
- Basit, açık ve kolay anlaşılır bir ifade olmalıdır,
- İfadelerin uzunluğu birbirine yakın olmalıdır.

Sözlü Sınav Soruları

Soruların sözlü olarak sorulduğu ve yanıtların sözlü olarak alındığı sınav türüdür.

Sözlü sınav sorularının hazırlanmasında dikkat edilecek noktalar:

- Sorular önceden planlanmalı ve her öğrenciye eşit zorlukta aynı önemde sorular sorulmalıdır. Gerekirse öğrenciler birbirinden ayrılarak aynı sorular sorulabilir,
- Yanıtlar çok iyi dinlenmeli ve mümkünse kaydedilerek puanlamada objektiflik artırılabilir.

SINAV HAZIRLAMA ESASLARI

- Sınav soruları öğrenme çıktılarına yönelik hazırlanmalı,
- Sınavın kapsayacağı konular listelenmeli,

- Sınav süresi mümkünse maksimum bir ders saatinde olmalı,
- Sınavda kullanılacak soru tipleri belirlenmeli,
- Soru sayısı en az 20 en çok 50 olmalı,
- Sınavlar güvenli bir ortamda saklanmalıdır.

SINAV SORULARININ ANALİZİ

Sınav sorularının analizi, sorularda gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlamak ve sınavların objektifliğini arttırmak amacıyla yapılır. Analiz sonuçlarına göre olumsuz, güvenilirliği düşük, seçici olmayan sorularda gerekli düzeltmeler yapılmalıdır. Aynı şekilde öğrencilerin aldığı ham puanların değerlendirilmesi ve öğrenci hakkında çeşitli kararlar verilmesi için bu analiz sonucunda elde edilen bilgilerden yararlanılabilir. Sınavın amacına bağlı olarak öğrencilerin verdikleri yanıtlara göre öğrenilmeyen konular tespit edilerek gerekirse öğretimin tamamlanması sağlanabilir. Sınavların analizi için Blackboard sistemi, hazırlanan excel şablonları ve optik formların analizi kullanılmaktadır.

İEÜ SBF HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME SÜRECİ AKIŞ TABLOSU

Süreç	Zaman
Öğretim elemanı tarafından dersin sınav sorularının cevap anahtarı ile birlikte ölçme değerlendirme komisyonu başkanına gönderilmesi	Sınavdan önce
Ölçme değerlendirme komisyonunun değerlendirmesi ve geri bildirimini öğretim elemanına gönderilmesi, varsa düzeltmelerin yapılması	Sınavdan önce
Öğretim elemanı tarafından sınav analizi ve raporlarının, raporlara göre iyileştirme çalışmalarının ölçme ve değerlendirme komisyonu başkanına gönderilmesi	Sınavdan sonra 2 hafta içinde
Ölçme ve değerlendirme komisyonu tarafından sınav analizi ve raporlarının incelenmesi ve arşivlenmesi	Aynı dönem içinde
Soru iptali olunca yapılacaklar	İptal edilen soru için; <ol style="list-style-type: none"> Herkesin sorusunu doğru kabul etme, Diğer sorular üzerinden hesaplama yapma, (2017 yılından itibaren merkezi sınavlarda kullanılan yöntem) En az bir doğrusu olan öğrencinin sorusunu doğru kabul etme,

Yürürlük ve Yürütme

Bu usul ve esasların hükümlerini Hemşirelik Bölüm Başkanı yürütür.